

ETICKÝ KÓDEX

OBSAH

Obsah.....	2
Etický kódex PS.....	3
Rozmanitosť, partnerstvo, tolerancia.....	5
Férovosť, rešpekt a dialóg.....	6
Porušovanie našich hodnôt neakceptujeme.....	7
Postup pri podozrení z porušovania hodnôt.....	8

ETICKÝ KÓDEX PS

Etický kódex je usmernením a vodítkom pre správanie sa členov a členiek Progresívneho Slovenska (ďalej aj ako "PS") vo vzájomných vzťahoch v rámci hnutia ako aj navonok.

Etický kódex slúži aj ako výkladový nástroj a meradlo na posudzovanie sporných prípadov, ktoré rieši Rozhodcovská komisia PS.

Etický kódex vychádza z hodnôt hnutia ako sú definované v čl. 3 Stanov PS:

„Hnutie pri svojej činnosti a pôsobení vychádza z nasledovných hodnôt (ďalej aj len „základné hodnoty“):

- *liberálna demokracia,*
- *sloboda,*
- *ľudská dôstojnosť,*
- *rovnosť,*
- *spravodlivosť,*
- *udržateľný rozvoj,*
- *európska a medzinárodná spolupráca.*

Hnutie sa neviaže na žiadnu ideológiu alebo náboženstvo a v rámci pôsobenia podporuje a chráni princípy demokratického právneho štátu.

Základné hodnoty hnutia sa premietajú do princípov pôsobenia, činnosti a organizácie hnutia. Pri výklade Stanov a ďalších vnútorných predpisov, ako aj pri rozhodovaní o vnútorných záležitostiach hnutia sa musí dbať na ich podstatu a zmysel.“

Hodnoty hnutia chceme žiť a presadzovať s odvahou, optimizmom, otvorenosťou, empaticky a so zameraním na konkrétne riešenia. Uvedomujeme si, že je to možné len pri takom vzájomnom zaobchádzaní, ktoré je rešpektujúce, tolerantné, ktoré ostatných v hnutí berie ako partnerov a partnerky a oceňuje rôznorodosť skúseností, pohľadov a ideí v našom hnutí. Princíp rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania je samozrejmosťou v našej demokratickej kultúre. Ochota a schopnosť viesť dialóg je pre nás a naše liberálne hodnoty základným motívom demokratickej politickej práce. Tieto princípy chceme uplatňovať smerom dovnútra hnutia ako aj smerom von, aby sme dôveryhodne reprezentovali ideál slobodnej a otvorenej spoločnosti.

Ako členky a členovia hnutia máme práva a povinnosti. Rozhodnutie člena/členky o členstve v hnutí je dobrovoľné a vyjadruje dlhodobý a počas trvania členstva nepretržitý záväzok člena alebo členky hlásiť sa k hodnotám hnutia a svojím správaním ich napĺňať. V tomto zmysle je členstvo v hnutí zväzujúce a obmedzujúce širšiu slobodu člena alebo členky, ktorý/á je inak viazaný/á len zákonom - odklon od hodnôt hnutia znamená odklon od členstva v hnutí. Záleží nám však na tom, aby sme starostlivo vyvažovali slobody jednotlivých osôb v našom hnutí. Uplatňujeme princíp, že moja sloboda končí tam, kde začína sloboda druhej osoby. Byť slobodný/á znamená aj to, že žijem tak, aby som rešpektoval/a a napomáhal/a slobode iných. Našu slobodu používame férovo a v zodpovednosti jedni k druhým.

ROZMANITOSŤ, PARTNERSTVO, TOLERANCIA

Rešpekt, partnerstvo a tolerancia sú otázkou postoja. Naším správaním sa tento postoj usilujeme prenášať do spoločnosti. Každý člen a členka hnutia, otvorene sa hlásiaci/a k svojmu členstvu, si musí uvedomovať, že vo svojich postojoch k ľuďom a procesom mimo hnutia je vnímaný/á ako reprezentant či reprezentantka hnutia a jeho hodnôt. Osoby v líderských pozíciách hnutia v tomto zohrávajú mimoriadne dôležitú úlohu a majú inšpirovať ostatných členov a členky k takým postojom, ktoré sú v súlade s hodnotami hnutia. V tomto zmysle je možné konštatovať, že nároky na lídrov alebo líderky sú vyššie ako nároky na bežných členov alebo členky, aj keď sa z hľadiska obsahu nelíšia.

Rozmanitosť vnímame ako obohatenie spoločnosti a zasadzujeme sa za to, aby sa toto vnímanie rozmanitosti stávalo súčasťou politik hnutia. Neakceptujeme diskrimináciu na základe etnickej alebo národnej príslušnosti, farby pokožky, pohlavia, rodovej identity, veku, rodinného stavu, telesného znevýhodnenia, náboženstva, sexuálnej orientácie, či sociálneho pôvodu. Každý člen a každá členka má v rámci hnutia všetky možnosti na slobodný a individuálny rozvoj svojich schopností. Hlásime sa k princípu: Nemusím s твоjim názorom súhlasiť, ale budem robiť všetko preto, aby si ho mohol/la slobodne vyjadriť a podľa neho žiť. Dbáme o to, aby komunikácia našich názorov bola vždy rešpektujúca a nezraňovala nositeľky a nositeľov iných názorov.

Rovnosť príležitostí a rovnaké zaobchádzanie vnímame v duchu princípu: viac slobody znamená viac príležitostí. Smerom dovnútra hnutia to znamená, že každá členka a každý člen musí mať férové príležitosti na to, aby do života a činnosti hnutia prinášal/a svoje talenty a návrhy. Je úlohou lídrov a líderiek na všetkých úrovniach hnutia, aby vytvárali predpoklady na takéto zapojenie sa členskej základne. Kultúra rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania, ktorú uplatňujeme inkluzívnymi a integrujúcimi prístupmi, je pre nás ako členov a členky Progresívneho Slovenska mimoriadne dôležitá. Usilujeme sa o také prostredie vo vnútri hnutia, v ktorom sa každý člen a každá členka cítia vítaní/é a prijatí/é. Záleží nám na tom, aby hnutie reprezentovali osoby rôznej národnosti, etnickej príslušnosti, filozofického a náboženského zmýšľania či sexuálnej orientácie a rodovej identity. Súčasťou tejto kultúry je aj to, že ako našu úlohu vnímame získanie a zapojenie väčšieho počtu žien do líderských pozícií hnutia, prezentovanie žien v líderských pozíciách ako dobrých vzorov pre spoločnosť a dosiahnutie rodovo vyváženého zastúpenia žien v hnutí, ako aj vo volených funkciách.

FÉROVOSŤ, REŠPEKT A DIALÓG

Ako členky a členovia Progresívneho Slovenska na seba berieme záväzok vždy sa k iným správať s úctou. Prípadné konflikty chceme riešiť otvoreným dialógom pri zachovaní vzájomného rešpektu. Dialóg vnímame ako možnosť predstaviť vlastné postoje a zároveň prejaviť záujem a ochotu porozumieť postojom iných i ako schopnosť korigovať vlastné postoje.

Záleží nám na tom, aby férovosť, rešpekt a dialóg boli súčasťou každej komunikácie v bezprostrednom kontakte, ako aj v kontakte na sociálnych sieťach vo vnútri hnutia i mimo neho.

PORUŠOVANIE NAŠICH HODNÔT NEAKCEPTUJEME

Správanie, ktoré neprejavuje dostatok úcty, považujeme za porušenie hodnôt hnutia. Diskriminácia, sexuálne obťažovanie ako aj obťažovanie vo všeobecnosti, ponižovanie a akékoľvek znevažujúce a nerešpektujúce správanie členov a členiek hnutia neakceptujeme a snažíme sa mu aktívne predchádzať. K tomu patrí aj to, že si pred porušovaním hodnôt hnutia nezatvárame oči a sme schopní/é zasiahnuť.

Sexuálne obťažovanie považujeme za zvlášť závažnú formu porušenia hodnôt hnutia. Definujeme ho ako formu nechceného sexuálneho kontaktu či zaobchádzania. Je protikladom konsenzuálneho sexuálneho správania sa, s ktorým súhlasia všetci zúčastnení/é a ktoré sa im páči a je im príjemné.

Sexuálna interakcia je obťažovaním, ak takéto správanie pretrváva, ale aj jednorazové sexuálne obťažovanie/násilie je problémové, ak/alebo:

- človek dal najavo nesúhlas s takýmto správaním,
- neželá si ho,
- cíti sa ohrozený/ohrozená,
- cíti sa neprijemne/nekomfortne,
- ak človek vie, že sa to druhým nebude páčiť/nebude im to príjemné.

Medzi formy sexuálneho násillia/obťažovania zaraďujeme (nelimitované týmto zoznamom):

- neželané/neprijemné verbálne: komentáre so sexuálnom podtónom, otázky ohľadom vášho sexuálneho života, komentovanie partií vášho tela,
- neželané/neprijemné neverbálne: ukazovanie/posielanie, fotiek/obrázok/videí/gifov so sexuálnym/sexualizovaným obsahom,
- návrh výmeny akejkoľvek sexuálnej činnosti od nadriadeného/nadriadenej za povýšenie, benefity, atď.,
- neželané/neprijemné fyzické: dotyky alebo akákoľvek sexuálna činnosť,
- zneužívanie postavenia za účelom sexuálnej činnosti (napr. vo vzťahu kancelár/kancelárka a stážista/stážistka).

Osoba, ktorá zažila sexuálne násillie, má nárok na neformálne i formálne riešenie problému. Neformálne riešenie pozostáva z kontaktovania predsedu/predsedníčky Republikovej rady, ktorý/á bude situáciu prešetrovať priamo s aktérom/aktérkou. Formálne riešenie problému zabezpečuje Rozhodcovská komisia PS v súčinnosti so Sekretariátom PS. Platformy si môžu bližšie špecifikovať procesy v rámci ich vlastných štruktúr.

POSTUP PRI PODOZRENÍ Z PORUŠOVANIA HODNÔT

V situáciách, pri ktorých máme za to, že sú porušované zásady tohto etického kódexu, upozorníme v prvom rade osobu, ktorá sa tohto porušenia dopúšťa. V prípade, že takéto osobné upozornenie nevedie k ukončeniu porušovania, alebo v prípade, že porušením hodnôt hnutia sa člen alebo členka hnutia dopustili skutku so zraňujúcimi a poškodzujúcimi dopadmi na inú osobu, informujeme o tejto skutočnosti predsedu/predsedníčku bunky, ktorej je porušiteľ/ka členom/členkou a/alebo predsedu/predsedníčku Republikovej rady a po porade s nimi postupujeme naše zistenia cestou Sekretariátu PS Rozhodcovskej komisii PS na riešenie. V osobitných prípadoch (napr. ak sa týka konania predsedu/predsedníčky bunky) je možné porušovanie komunikovať priamo Rozhodcovskej komisii PS. Ak sa naše zistenia týkajú konania, ktoré nesie znaky porušenia zákona, zároveň s procesmi vo vnútri hnutia konáme aj prostredníctvom oznámenia polícii alebo inému príslušnému orgánu.

Rozhodcovská komisia PS sa zaoberá každým podnetom riadne podaným prostredníctvom Sekretariátu PS. O zaevidovaní podnetu Rozhodcovská komisia PS bezodkladne informuje podávateľa alebo podávateľku. V prípade, že podávateľ alebo podávateľka podnetu nadobudne dojem, že riešenie tohto podnetu trvá neprimerane dlho, môže sa obrátiť na ktoréhokoľvek člena alebo členku Rozhodcovskej komisie PS s otázkou smerujúcou k zisteniu stavu riešenia tohto podnetu.

Rozhodcovská komisia PS pri riešení podnetov koná bez zbytočných priesťahov. Súčasťou konania komisie sú vypočutia dotknutých členov a členiek hnutia. Dotknuté osoby majú právo odmietnuť vypočutie komisiou. Využitie tohto práva však nemá za dôsledok zastavenie konania. Iba vytvára stav, ktorý znemožňuje Rozhodcovskej komisii PS, aby zobrala do úvahy stanoviská a vysvetlenie konania osôb, ktoré svoje vypočutie odmietli. V prípadoch, keď vypočutie v rámci konania pred Rozhodcovskou komisiou PS spôsobuje vypočúvanej osobe traumy a obavy z obnovenia traumatizujúcich zážitkov, môže táto osoba požiadať o prítomnosť sprevádzajúcej osoby, ktorej dôveruje. Rozhodnutia Rozhodcovskej komisie PS sú písomne oznámené dotknutým osobám a predsedníctvu hnutia. Anonymizované rozhodnutia Rozhodcovskej komisie PS sú zároveň zverejňované na internej komunikačnej platforme hnutia a súborne evidované v podobe zbierky rozhodnutí. V citlivých prípadoch sa zverejňuje iba výrok rozhodnutia. Vo výnimočných prípadoch sa môže zverejnenie rozhodnutia Rozhodcovskej komisie PS odložiť v čase alebo nerealizovať, avšak iba po predchádzajúcom súhlase predsedníctva hnutia. Rozhodcovská komisia PS môže rozhodnúť o napomenutí alebo vylúčení. V prípade vylúčenia sa člen alebo členka hnutia môže voči vylúčeniu odvolať. Odvolacím orgánom je predsedníctvo hnutia. Členovia a členky Rozhodcovskej komisie PS sú viazaní/é mlčanlivosťou vo veciach týkajúcich sa jednotlivých konaní.

Tento etický kódex prerokovalo predsedníctvo hnutia. Súčasťou jeho schválenia bol proces diskusie a osvojenia si zásad kódexu v jednotlivých bunkách hnutia. Následne bol kódex opäť prerokovaný a schválený predsedníctvom hnutia. Členskou základňou prediskutovaný a predsedníctvom hnutia schválený kódex sa stáva záväzným pre všetkých súčasných členov a členky Progresívneho Slovenska. Budúci členovia a členky hnutia sa ku konaniu v súlade s týmto etickým kódexom zaväzujú v procese prijímania do hnutia, a to buď priamym potvrdením oboznámenia sa s jeho znením (i) v rámci prihlášky o členstvo alebo (ii) v rámci pohovoru s príslušným predsedom alebo predsedníčkou bunky.

Schválilo Predsedníctvo Progresívneho Slovenska dňa 21. septembra 2021.